

บทความวิชาการ

การเตรียมความพร้อมของโรงเรียนระดับประถมศึกษา

สู่ประชาคมอาเซียน

นัตรชัย ธรรมนครบุรี¹

ประเทศไทยกำลังก้าวสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ.2558 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา โดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาให้ความสำคัญในการขับเคลื่อนการเรียนรู้ประชาคมอาเซียนสู่สถานศึกษา โดยเน้นการสร้างความตระหนัก การเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจในการเป็นประชาคมอาเซียน การพัฒนาศักยภาพผู้เรียน และการดำเนินงานที่ผ่านมาโรงเรียนได้จัดกิจกรรมหลากหลาย เช่น การเรียนรู้ผ่านสื่อ อุปกรณ์ วัสดุทัศน นวัตกรรม การจัดกิจกรรมต่างๆ รวมถึงการติดต่อสื่อสารกับโรงเรียนในประเทศสมาชิก ประชาคมอาเซียนทางสื่อไอซีที และมีหลายโรงเรียนได้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งเป็นไปตามแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ประสบการณ์ตรง และมีกิจกรรมสร้างสรรค์ที่เน้นการสร้างความตระหนักเรื่องประชาคมอาเซียน

การศึกษาเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาประเทศทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง การจัดการศึกษาของรัฐบาลไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันจึงได้ให้

ความสำคัญของการจัดการศึกษาเพื่อให้ประชาชนซึ่งถือได้ว่าเป็นทรัพยากรที่สำคัญในการพัฒนาประเทศในทุกด้าน มีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2535)

ดังนั้น การเตรียมความพร้อมของโรงเรียนระดับประถมศึกษา สู่ประชาคมอาเซียนขับเคลื่อนและขยายผลเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ต้นแบบ ทั้งนี้เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับอาเซียนศึกษาให้กับโรงเรียนต่างๆ ได้นำไปปฏิบัติต่อไป เป็นการเพิ่มศักยภาพในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนและเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา

การศึกษาตั้งแต่เริ่มจัดการศึกษาของประเทศไทย ครั้งที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ทรงโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งโรงเรียนหลวงแห่งแรกขึ้นใน

¹ นิสิตปริญญาเอก หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระบรมมหาราชวัง คือ โรงเรียนนายทหารมหาดเล็ก ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็น โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ ทรงโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งโรงเรียนทำแผนที่ในโรงเรียนมหาดเล็ก โรงเรียนฝึกหัดอาจารย์ เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้สามารถปฏิบัติหน้าที่สนองพระเดชพระคุณและประเทศชาติ และเตรียมตัวเพื่อรองรับการหลังไหลของอารยธรรมตะวันตกอย่างชาญฉลาดตั้งแต่ พ.ศ.2414 เป็นต้นมา ต่อมาได้มีการขยายเชิงปริมาณขึ้นเพื่อรองรับประชากรทั่วประเทศ ทั้งนี้ เนื่องจากยุคแรกของการจัดการศึกษาเป็นยุคที่มีการล่าอาณานิคมล่าดินแดนเข้ามาในแถบของเอเชียอย่างรุนแรง (พลิน แดงจวง, 2554 : 11)

การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเป็นการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงสังคม ซึ่งเป็นบทบาทหน้าที่ของบุคลากรทางการศึกษาจะส่งผลกระทบต่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน หากบุคลากรทางการศึกษามีศักยภาพความสามารถและทุ่มเทแรงกายแรงใจอย่างเต็มที่แล้วก็จะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาตามไปด้วย กระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 มีความรวดเร็วเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะเมื่อประเทศไทยกำลังจะก้าวเข้าสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) ที่มีตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน สามารถเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน เงินทุน และแรงงานที่มีฝีมือ ได้อย่างเสรี ดังนั้น ทักษะและความสามารถของครูหรือบุคลากรทางการศึกษาจึงควรปรับเปลี่ยนให้เหมาะสม (พลิน แดงจวง, 2554 : 55)

เพื่อเพิ่มศักยภาพในการเรียนรู้ให้ผู้เรียนอย่างสูงสุด อันจะเป็นพลังการขับเคลื่อนการพัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียนในทุกพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) โดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา พิจารณาเห็นว่าการสร้างศักยภาพให้แก่สถานศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่เกี่ยวข้องกับอาเซียนเป็นเรื่องที่สำคัญที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมผู้เรียนเป็นประชาคมอาเซียน จึงได้จัดทำเอกสารแนวทางการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนเป็นการเตรียมความพร้อมของเด็กไทย เพื่อการอยู่ร่วมกับประชาชนของประเทศต่างๆ ในปี 2558

การดำเนินการนำแนวคิดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน เพื่อให้เกิดความยั่งยืน ในการดำเนินการ จึงเน้นที่การผสมแนวคิดดังกล่าวเข้าไปในหลักสูตรสถานศึกษา ให้การทำงานทั้งหมดเป็นการทำงานตามปกติ โดยเป็นการประกันผลได้ว่า ผู้เรียนมีคุณภาพตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดไว้ ขณะเดียวกันก็เป็นการเตรียมการให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะกระบวนการ และเจตคติ ค่านิยมของพลเมืองไทยที่มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถอยู่ในประชาคมอาเซียนได้อย่างดี

สำหรับโรงเรียน Sister School และ Buffer School อาจมีการพัฒนาที่ผู้เรียนใน ส่วนการเตรียมการสู่ประชาคมอาเซียนที่มีความเข้มข้นในเรื่องของการใช้ภาษาเพื่อการ

สื่อสาร ซึ่งเป็นภาษาของอาเซียน เรื่องของการใช้ภาษาต่างประเทศที่สองที่เป็นภาษาเพื่อนบ้าน รวมไปถึงจนถึงการศึกษาเพื่อความเข้าใจ ความหลากหลายทางวัฒนธรรม นอกจากนี้ยังมีระบบการสื่อสารที่เป็นเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network) ในการติดต่อสื่อสารและเรียนรู้ร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับโรงเรียนอื่นๆ ในประเทศอาเซียน

สถานศึกษาได้จัดทำหลักสูตรขึ้นใช้เอง ก็คือสามารถสนองความต้องการ ความถนัด และความสามารถของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง แม้หลักสูตรกลางจะกำหนดเป็นหลักการไว้ว่า “เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเอง” (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2533) กระทรวงศึกษาธิการยังได้มีนโยบายชัดเจนในการพัฒนาการศึกษา เพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียนร่วมกัน ซึ่งจะต้องพัฒนาทั้งในด้านการศึกษา ด้านวัฒนธรรม และวิถีชีวิตความเป็นอยู่

บทบาทของไทยในความร่วมมืออาเซียนด้านการศึกษา

การพัฒนาทางการศึกษานับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดกลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับตามหลักสูตรและส่งเสริมความสามารถด้านเทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ จุดเน้นข้อ 5 ให้

นักเรียน ครู ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงและสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อผลักดันการดำเนินการด้านการศึกษาของประเทศไทยให้สอดคล้องต่อการเป็นประชาคมอาเซียน และพัฒนาเยาวชนไทยให้มีสมรรถนะที่สำคัญสำหรับการดำเนินชีวิตในประชาคมอาเซียน ตามโครงการพัฒนาประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาค (Education Hub) แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง 2555

นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ให้โรงเรียนต้นแบบและโรงเรียนที่มีความพร้อมการใช้หลักสูตรเป็นศูนย์วิจัยการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ลงสู่ปฏิบัติในโรงเรียนและห้องเรียนคุณภาพ เพื่อให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ให้กับโรงเรียนทั่วไป เกี่ยวกับเรื่อง หลักสูตร อิงมาตรฐาน การบริหารจัดการหลักสูตร การจัดทำหน่วย การเรียนรู้อิงมาตรฐาน การจัดการเรียนการสอน และการวัดผลระดับสถานศึกษาและระดับชั้นเรียน การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและการเรียนการสอน ให้เชื่อมโยงกับมาตรฐานการเรียนรู้ ทุกองค์ประกอบของหลักสูตรไม่ว่าจะเป็นเนื้อหาสาระที่สอน กิจกรรมการเรียนรู้ ชิ้นงาน/ภาระงาน ที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติ เกณฑ์การวัดประเมินผล ต้องเชื่อมโยงสะท้อนถึงที่ต้องการพัฒนาผู้เรียนในมาตรฐานการเรียนรู้

บทบาทของไทยในความร่วมมืออาเซียนด้านการศึกษ แบ่งออกได้เป็น 2 ประการ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2549) คือ

1) แนวทางการดำเนินการ

ประเทศไทยควรผลักดันในการยกระดับความร่วมมือด้านการศึกษาระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์อาเซียนและแผนปฏิบัติการต่าง ๆ ที่รองรับ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

แผนปฏิบัติการเวียงจันทน์ ในการส่งเสริม “ให้ประชาชนทุกคนได้รับการศึกษาด้วยมาตรฐานสูง” โดยอาศัยความร่วมมือในลักษณะเครือข่าย ตลอดจนร่วมมือในลักษณะหุ้นส่วน (Partnership) กับองค์กรอื่น ๆ ด้านการศึกษาในระดับภูมิภาค เช่น SEAMEO และในระดับสากล เช่น UNESCO เพื่อให้เกิดเป็นความพยายามที่สอดคล้องกันในการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนในภูมิภาค

2) สาระในการดำเนินการด้านความร่วมมือทางการศึกษาของอาเซียน ผู้การเป็นประชาคมฐานความรู้และประชาคมผู้นำในการสร้างองค์ความรู้พื้นฐานของการวิจัยและพัฒนาที่เหมาะสมกับอัตลักษณ์ของประเทศสมาชิกอาเซียน โดยลักษณะของการเสริมต่อและยกระดับการพัฒนาทางการศึกษาให้ชัดเจนสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจสังคมในศตวรรษที่ 21 มากขึ้นด้วยการขยายโอกาสและยกระดับคุณภาพทางการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาให้เป็นปัจจัยสำคัญและเป็นฐานส่งต่อนักเรียนสู่ระดับอุดมศึกษาเพิ่มมากขึ้น การยกระดับคุณภาพของ

มหาวิทยาลัยทั้งที่เน้นด้านการเรียนการสอนและการยกระดับคุณภาพของมหาวิทยาลัยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย ความร่วมมือในเชิงนโยบาย การวางแผน การวิจัยและพัฒนา การจัดทำและยกระดับมาตรฐานการศึกษาในระดับต่างๆ ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระทรวงศึกษาธิการ การส่งเสริมการพัฒนาสถานศึกษาไยแก้ว ทั้งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษาความจำเป็นเร่งด่วนที่มีความสำคัญลำดับต้นและน่าจะจัดให้อยู่ในแผนระยะสั้นและระยะกลางของภูมิภาค คือ

1. ความร่วมมือในการเร่งยกระดับการอาชีวศึกษา และการศึกษานอกระบบที่มีชุมชนเป็นฐานทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพด้วยน้ำหนักที่ทัดเทียมกับความพยายามด้าน Education for All สำหรับการศึกษขั้นพื้นฐานในระบบโรงเรียนและการอุดมศึกษาด้วยความตระหนักในด้านมาตรฐานภูมิภาคที่ทัดเทียมกับระดับสากล เพื่อเป็นฐานในการส่งต่อความร่วมมือ ไปยังการจัดทำ Mutual Recognition Arrangement ซึ่งเป็นความท้าทายที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ในระดับภูมิภาค ระดับสากลภายใต้องค์การการค้าโลก และการจัดทำเขตการค้าเสรีทวิภาคีกับประเทศต่าง ๆ ทั้งที่พัฒนาแล้วและที่กำลังพัฒนา

2. การขยายโอกาสด้านแกนสมองในระดับท้องถิ่นและระดับชาติด้วยรอยต่อที่เหมาะสมระหว่างการศึกษาในระบบกับนอกระบบ

การจัดการศึกษาของสถานศึกษามีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ด้าน ได้แก่ ครู ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา หลักสูตรและกิจกรรมของสถานศึกษา รวมทั้งสภาพแวดล้อมและบริการการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ด้าน ได้แก่ ครู ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา หลักสูตรและกิจกรรมของสถานศึกษา รวมทั้งสภาพแวดล้อมและบริการ บทบาทของไทยในความร่วมมืออาเซียนด้านการศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะได้ทราบผลของการใช้หลักสูตรว่าเป็นเช่นไร จึงมีประโยชน์ต่อหน่วยงานในทุกระดับทั้งระดับกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โรงเรียน ครูผู้สอน นักเรียน ตลอดผู้ปกครอง ชุมชน สังคม ด้วยเช่นกัน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้อาเซียนศึกษาในโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ดำเนินงานโครงการเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน โดยจัดทำโครงการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน : Spirit of ASEAN ได้คัดเลือกโรงเรียนเข้าร่วมโครงการเพื่อพัฒนาให้มีความพร้อมและศักยภาพ ในการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน เป็นศูนย์การเรียนรู้อาเซียนจำนวน 68 โรงเรียน แบ่งเป็น

โรงเรียน 3 รูปแบบคือ 1) โรงเรียน Sister School จำนวน 30 โรงเรียน 2) โรงเรียน Buffer School จำนวน 24 โรงเรียน 3) ASEAN Focus School จำนวน 14 โรงเรียน ทั้งนี้มีโรงเรียนที่เป็นเครือข่าย มากกว่า 500 โรงเรียน

โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการดังกล่าวขณะนี้กำลังดำเนินการพัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียน และจัดกิจกรรมในโรงเรียนเพื่อสร้างความตระหนักเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนสู่ประชาคมอาเซียน สามารถดำเนินการได้ 4 ลักษณะ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552) ได้แก่

1) การเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนสู่ประชาคมอาเซียน

1.นำไปสอนสอดแทรก หรือบูรณาการในรายวิชาพื้นฐาน 8 กลุ่มสาระ

2.จัดทำเป็นรายวิชาเพิ่มเติมในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ภาษาต่างประเทศ การงานอาชีพและเทคโนโลยี เช่น ประชาคมอาเซียน ภาษาอังกฤษเพื่อเยาวชนอาเซียน ภาษาและวัฒนธรรมเขมร ICT ในประชาคมอาเซียน

3.จัดทำเป็นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น ชุมนุม/ชมรมรักย์อาเซียน เยาวชนอาเซียน ค่ายเยาวชนอาเซียน ภาษาในอาเซียน

4.จัดกิจกรรมเสริมและจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

2) แนวทางการจัดการเรียนรู้

1. จัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้นักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้

2. จัดการเรียนรู้โดยใช้การบูรณาการ 8 กลุ่มสาระ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

3. จัดการเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่นปรับเปลี่ยนกิจกรรมได้ตามความเหมาะสม

4. ใช้กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการสื่อสาร กระบวนการคิด กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการสร้างความตระหนัก

5. ออกแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีสอนและเทคนิคการสอน สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง

6. การจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนโดยใช้ภาษาอังกฤษ และภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียนเป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้

7. จัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะสำคัญ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ที่ดีเพื่อความเป็นพลเมืองที่ดีในประชาคมอาเซียน

3) สื่อการเรียนรู้

1. ชุดสื่อต้นแบบเกี่ยวกับอาเซียนสำหรับนักเรียน ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน โดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาจัดทำ/จัดซื้อ/จัดหา ขึ้น

2. สื่อและแหล่งการเรียนรู้อื่นๆ ที่โรงเรียนจัดทำ/จัดซื้อ/จัดหา ขึ้น

3. คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต Web-community

4) การวัดและการประเมิน

วัดและประเมินการเรียนรู้ที่หลากหลายตามสภาพจริง

การเข้าร่วมประชาคมอาเซียนของประเทศไทยในปี คศ.2015 ได้สร้างความท้าทายต่อการจัดการศึกษาของชาติหลายประการ กล่าวคือ ประการแรก จะเกิดความขัดแย้งในประเด็นเป้าหมายทางการศึกษาว่า การศึกษาควรจะเป็นไปเพื่อการพัฒนามนุษย์ที่สมบูรณ์ หรือควรเป็นไปเพื่อตอบสนองต่อตลาดแรงงาน ประการที่สอง ในด้านหลักสูตรและการสอน ยังคงปรากฏบริบทที่เป็นปัญหาหลายประการ ทั้งการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในทุกกระดับที่ยังขาดประสิทธิภาพ ด้านการจัดการเรียนการสอน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่ยังไม่ได้ให้ความสำคัญกับวิธีสืบสอบและกระบวนการสร้างความหมายของผู้เรียน ส่วนในด้านการพัฒนาหลักสูตรอาเซียนศึกษาก็ขาดความชัดเจนว่า รูปแบบและโครงสร้างของหลักสูตรดังกล่าวควรเป็นเช่นใด และคุณลักษณะหรือสมรรถนะของเยาวชนอาเซียนที่แท้จริงแล้วควรเป็นแบบใด นักการศึกษาและนักพัฒนาหลักสูตร จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพิจารณาบริบทต่างๆ เหล่านี้ เพื่อนำไปสู่การวางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในอนาคต

บทสรุป

เพื่อเพิ่มศักยภาพในการเรียนรู้ให้ผู้เรียนอย่างสูงสุด อันจะเป็นพลังการขับเคลื่อนการพัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียนในทุกพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา พิจารณาเห็นว่า การสร้างศักยภาพให้แก่สถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่เกี่ยวข้องกับอาเซียนเป็นเรื่องสำคัญที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียน จึงได้จัดทำเอกสารแนวทางการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน เป็นการเตรียมความพร้อมของเด็กไทย เพื่อการอยู่ร่วมกับประชาชนของประเทศต่างๆ ในประชาคมอาเซียน ในปี 2558

ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน เป็นการผลักดันการดำเนินการด้านการศึกษาของประเทศไทยให้สอดคล้องต่อการเป็นประชาคมอาเซียน และพัฒนาเยาวชนไทยให้มีสมรรถนะที่สำคัญ

สำหรับการดำเนินชีวิตในประชาคมอาเซียน การเตรียมความพร้อมของโรงเรียนระดับประถมศึกษา สู่ประชาคมอาเซียน ตั้งอยู่บนบริบทแห่งความท้าทาย ที่ทั้งผู้บริหาร นักการศึกษาและบุคลากรฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง จำเป็นจะต้องพิจารณาและให้ความสำคัญ ทั้งในเรื่องของการสร้างสมดุลของเป้าหมายและหลักการของการศึกษา ที่ควรกำหนดให้มีความชัดเจน คือ มุ่งเน้นไปที่การเสริมสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ อันจะนำไปสู่การสร้างระบบเศรษฐกิจและการพัฒนาที่เป็นธรรมและยั่งยืน ควรให้ความสำคัญกับการปฏิรูปกระบวนการพัฒนาคุณลักษณะสมรรถนะ และค่านิยมสำหรับพลเมืองไทยสู่การเป็นพลเมืองอาเซียน ควรกำหนดสมรรถนะหรือค่านิยมใหม่ที่สำคัญและจำเป็นในการอยู่ร่วมกัน เช่น การเป็นผู้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต รู้จักตั้งปัญหา เข้าใจปัญหา โลก และต้องการที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2533). **คู่มือพัฒนาทักษะดำเนินชีวิต ระดับมัธยมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : การศาสนา
- พลิน แดงจวง. (2554). **รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรทางการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : ออฟเซ็ทครีเอชั่น
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2535). **แผนการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2535**. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้ง

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **แนวการจัดการเรียนรู้สู่
ประชาคมอาเซียน**. กรุงเทพมหานคร
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2549). **การวิจัยเปรียบเทียบการปฏิรูป
การศึกษาของประเทศในกลุ่มอาเซียน**. รายงานการวิจัย. กรุงเทพมหานคร